

Kala

Colin Walsh
Kala

ROMAN

Vertaald door Koen Boelens

MOLENECIJ

This book was published with the support of Literature Ireland.

Nederlands
Letterenfondsen
dutch foundation
for literature

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfondsen.

ISBN 978-90-896-8354-0

ISBN 978-94-023-2641-3 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Kala*

Omslagontwerp: Helen Crawford-White, bewerkt door Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Hannah Shea

Auteursfoto: © Rein De Wilde

Vormgeving binnenwerk: Steven Boland

Copyright © 2023 by Colin Walsh

© 2026 Nederlandse vertaling Koen Boelens en Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

De Nederlandse vertaling van het citaat van Margaret Atwood op p. 7 is afkomstig uit *Kattenog*, vertaald door Gerrit de Blaauw. Amsterdam: Prometheus, 2020, p. 11.

De Nederlandse vertaling van het citaat van Matsuo Bashō op p. 7 is afkomstig uit *Verzamelde haiku's*, vertaald door Jos Vos. Amsterdam: Athenaeum, 2023, p. 327.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Voor mijn ouders

Je kijkt niet achterom in de tijd maar omlaag, als in water.
Nu eens komt dit aan de oppervlakte,
dan weer dat, dan weer niets.
Niets verdwijnt.

Margaret Atwood, *Kattenoog*

Zelfs in Kyoto
snak ik naar Kyoto –
de kleine koekoek.

Matsuo Bashō

BELANGRIJKE PERSONAGES

DE LOCATIE

Kinlough, een toeristisch dorp aan de westkust van Ierland

DE GROEP

Joe Brennan

Katherine 'Kala' Lanann

Helen Laughlin

Aidan Lyons

Mush

Aoife Reynolds

DE BRENNANS (JOE'S FAMILIE)

Dudley Brennan, vader van Joe

Margaret Brennan, moeder van Joe

DE LANANNS (KALA'S FAMILIE)

Het Moeke, oma van Kala

DE LAUGHLINS (HELENS FAMILIE)

Rossie Laughlin, vader van Helen, aanstaand echtgenoot van
Pauline

Theresa Laughlin, jongere zus van Helen

DE LYONSEN (DE FAMILIE VAN AIDAN EN MUSH)

Ger Lyons, vader van Aidan en de tweeling, ex-man van
Pauline

Pauline, moeder van Aidan en de tweeling, aanstaand
echtgenote van Rossie Laughlin, tante van Mush

Donna en Marie Lyons, jongere zussen van Aidan, 'de tweeling'

Teabag Lyons, Lee Lyons en Boomerang Lyons, neven van
Aidan en Ger

Lydia, tante van Aidan, zus van Pauline, moeder van Mush

Zomer 2003

We zitten boven op de heuvel klaar op onze fietsen. De hemel is een smeltkroes van kleuren boven onze hoofden. Beneden ligt het dorp te schitteren. We zijn vijftien en het is de zomer van ons leven, dus Kinlough leeft voor ons op, het hele dorp ademt onze energie. Het jaagt met ons mee op de ritmes van de vallende avond, kronkelt door verre velden op de murmelende Purr, bakt in de zon op leistenen daken en vensterbanken, vergezelt onze ratelende fietsen omhoog, heuvelop, onze gympen knerpend op het slechte wegdek tot we ons omdraaien en recht de loop van de zomeravond in kijken, waarna we ons voorwiel stukje bij beetje verder rollen, voorzichtig, terug naar de rand.

Wij zijn de meiden: Kala, Aoife, Helen. Wij zijn de jongens: Aidan, Joe, Mush.

Kala is onder ons. Ze staat dichtbij genoeg om de sproeten boven de gerafelde kraag van haar T-shirt te kunnen tellen. Haar geur is die van sheaboter en wierook, theeboomolie en roltabak. Haar loensende oog is al elders. Maar het andere is gefixeerd op ons doelwit. Daarbeneden.

We mikken op een nauwe doorgang onderaan de heuvel. Door een gat in de muur stort het fietspad zich uit op de hoofdweg van het dorp. Erachter flitsen auto's in beide richtingen voorbij. Ons plan is om de heuvel af te rijden, blindelings door het gat te trappen en zonder te remmen ongedeed de weg over te steken. Het is een zelfopgelegde proeve, een test om te zien of

we opgewassen zijn tegen het hier en nu. Het is moeilijk te zeggen wiens idee het was, want intussen is ons groepje als een wolk spreuwen, woordeloos nemen we steeds weer nieuwe vormen aan. We weten allemaal dat als we op het verkeerde moment beneden aankomen, de auto's ons van alle kanten belagen.

Dat maakt het zo vet.

Kala wil als eerste. Ze heeft het recht al geclaimd. Het spreekt voor zich dat ze niet alleen gaat, we doen het samen. Zo werkt het. We zijn een groep. Nog wel. Ik zie haar haar greep om het stuur verstrakken, wachten op een teken. Ze knauwt op haar onderlip en ook wij zetten ons schrap. Afgeragde Allstars op de bovenste trapper. De hemel haalt een laatste maal diep adem. Kala's voorwiel kruipt over de rand en dan duikt haar fiets naar beneden en de tijd vertraagt en verstuift zodra wij achter haar aan snellen, de wereld onder ons om zijn as doen draaien, met onze fiets van de heuvel regelrecht de leegte in kletteren, waar trappen onmiddellijk zinloos is, vanaf nu bepaalt de zwaartekracht, drukt ons in als springveren en rijt het pad onder onze banden uiteen en we versnellen en versnellen, de auto's worden luider en luider, het gat groeit en groeit, de jongens roepen en gillen, de schakels van onze kettingen knerpen, en op dat moment zien we dat Kala als een dolle trapt, wij roepen maar zij maakt zich klein en slaat een gat, ze stampet en stampet en haar haar bliksemt als donkere schichten achteruit, terug naar ons, en dan gaat het pad plots over in weg en wordt geluid lawaai en te midden van al dat geraas wanen we ons schuim, opgeslokt door de zee.

www.missing.ie/vermiste_personen/katherine-lanann/

KATHERINE 'KALA' LANANN

Laatst gezien in Kinlough op 3 november 2003

Geboortejaar: 1988

Leeftijd: 15

Lengte: 1.62 m

Haarkleur: Zwart

Ogen: Bruin

Lichaamsbouw:

Voor het laatst gezien in een lange jagersjas, camouflagehemd en zwarte spijkerbroek. Ook kan ze herkend worden aan schoudertas met een patch met daarop de letters RATM.

Katherine 'Kala' Lanann was vijftien jaar toen zij verdween. Op de avond van 3 november 2003 vertrok ze van huis, vermoedelijk voor een afspraak met een niet nader geïdentificeerde persoon.

Die avond heeft ze rond 20.00 uur gebeld vanuit een telefooncel in het naburige Carthy. Enige tijd later werd een meisje wier signalement overeenkomt met dat van Kala gezien achter in een donkere Hyundai Accent. Rond middernacht zou een meisje dat lijkt op Kala nog verscheidene keren zijn gezien in Kinlough. Toen zij niet thuiskwam, raakte haar grootmoeder bezorgd en meldde haar vermissing bij de Garda.

Ondanks veel publiciteit en een uitgebreide zoekactie door de Garda indertijd is Kala nooit gevonden.

Als u een idee heeft waar zij zou kunnen zijn of over andere informatie beschikt, meldt u zich dan alstublieft op eender welk politiebureau of bel met de Politie Vertrouwenslijn op 1800 666111.

Deze informatie is geplaatst met instemming van Kala's grootmoeder.

Zie www.missingkids.ie voor een verouderingsfoto van Kala.

Surf voor meer foto's naar www.helpfindkala.bebo.com.

E-mail: helpfindkala@gmail.com

Zomer 2018

Vrijdag

Mush

Ik mag de dertig dan voorbij zijn, ik vind het nog steeds heerlijk als de zomer zich over het dorp uitstort. Zo'n vakantievibe. Al bij het eerste vleugje zonnebrand of gemaaid gras krijg ik dat gekke fladdergevoel in mijn buik. Ieder jaar overvalt het me weer. Alsof ik steeds vergeet dat die geuren bestaan en dan – *bam!* – is de wereld weer jong. Vanaf dat moment rekken de avonden zich uit, hoor je de bijen zoemen, is het fucking genieten.

Na sluit ga ik aan het raam van de tearoom zitten met een sixpack halve liters Tuborg op de toonbank. Ik sla ze achterover en kijk toe hoe Kinlough bijeendruipt en als één samengesmolten glinstering Fox Street op en af troont. Een en al uiterlijk vertoon. De mensen komen voor het eerst in een jaar weer tot leven. Allemaal net een tikje guller aan het lachen. Het is zo'n laveloze hitte, binnen de week is iedereen zo rood als een kreeft en helemaal van de kaart, maar niemand geeft ene fuck want Kinlough is weer de zwierige kermisversie van zichzelf, een waas van verzadigde kleuren. Moeders met kinderwagens, jonge gastjes met puistenbaarden bij elkaar in de houdgreep, jonge meiden die paffen met uitvergroete bewegingen, glanzend van top tot teen. Een paar weken per jaar kan Kinlough zijn wat het wil zijn.

Vorige zomer, toen ik nog rookte, glipte ik om de zoveel uur even de tearoom uit om een sjekkie te roken, zei ik tegen ma. Maar waar het me eigenlijk om te doen was, was een paar mi-

nuutjes waarin ik de zomer in alle rust over me heen kon laten spoelen, om me erin te wentelen en erin op te gaan.

Dat zit er dit jaar niet in. Als ik de kans krijg, kijk ik even naar buiten, maar tijd om bij te komen is er niet. Het hele dorp bruist. Je kan het geld zowat ruiken. Mensen komen de tearoom binnen en tetteren hun bestelling, het zweet parelend waar je maar kijkt zodra ze de airco in stappen. Om horendol van te worden. Ma helemaal in haar element natuurlijk. Zij babbelt wat af met de klandizie, moet haar stem verheffen om boven de razende bonenmaler uit te komen, en geeft bij iedere koffie een complimentje op de koop toe. Ik sta met mijn rug naar haar en de klanten de bestellingen af te werken en werp af en toe een vlugge blik op de gekte buiten. Ik voel me een hond in een hete auto. Kom zelfs amper aan dagdromen toe als het zo druk is.

Ondertussen wordt de rij alleen maar langer, maar ma kirt naar baby's en zegt tegen jonge jochies dat ze goed opdrogen – 'Wat zal jij een hartendief worden later', dat niveau – en ook met de kleintjes dolt ze wat. Dan hangt ze over de toonbank en kijken zij dicht tegen hun moeder naar haar op met ogen als schoteltjes. Ze kan het niet laten om mij te laten opdraven met het mandje met stukjes brownie dat we bij de kassa hebben staan. Dat hou ik dan voor me uit als een soort middeleeuwse bedelaar. Ma gaat er helemaal in op, alsof iedereen zich dit de rest van zijn leven zal heugen. Dan zegt ze: 'Dat zijn Mush' Briljante Brownies! Die maakt hij elke week, speciaal voor brave kindertjes als jullie!' Die kinderen propen het zo naar binnen natuurlijk, helemaal high van de chocola. En dan zegt de moeder iets van: 'En wat zeggen jullie dan tegen die aardige meneer?' en bedanken de kinderen me op die typische, holle horroortoon van ze. Ik hou mijn gezicht altijd maar afgewend. Sommige moeders maken er een heel circus van dat ze zo blij zijn met de brownies, alles om te laten zien dat mijn aanblik ze niet afschrikt. Anderen kijken juist ongemakkelijk, de huivering duidelijk zichtbaar in

hun ogen ook al doen ze nog zo hun best, en ergens kan ik die oprechtheid waarderen, ook al krijg ik er rode plekken van in mijn nek. Ik brom een dankjewel of zo en ga verder met koffies maken, een theedoek over mijn schouder en mijn schouders opgetrokken, verder met blikken uit het raam werpen, de uren aftellen tot sluit, totdat iedereen eindelijk opflikkert en ik het volume van de speakers open kan gooien en mijn halve liters kan drinken aan het raam, een beetje turen naar het dorp en langzaam wegzweven in mijn bierroes, als een vlieger die zijn eigen koord heeft doorgesneden.

Het gaat niet vanzelf. De mensen zijn door het dolle. Je zou willen dat het vanwege de paardenrennen was en het festival, de parade, dat allemaal. Maar dat is niet zo. Er is vorige week een lichaam gevonden in het bos. Bij het meer. Menselijke resten, die woorden gebruikten ze. Niemand weet nog wie het is. Was. Klanten die het erover hebben, zie je schichtig om zich heen kijken. ‘Menselijke resten,’ fluisteren ze net hard genoeg om gehoord te worden, niks liever willend dan over te komen alsof ze misschien meer weten.

Ma is al net zo erg. Toen tante Pauline eerder vandaag langskwam, dacht ik dat het over Paulines trouwerij zou gaan. Maar het gesprek ontspoorde meteen, een berm vol menselijke resten in. ‘Menselijke resten,’ herhaalden ze tegen elkaar, de woorden van de ander oppeuzelend, verrukt dat er eindelijk weer iets speelt, iets waarover je leest in de krant.

Mensen zijn echt best wel luguber.

Iedereen heeft wel een theorie. Zelfs ik. Een luguber stemmetje in mijn hoofd dacht meteen aan Kala. Niet dat ik dat wilde denken, maar je kan je hele leven bezig blijven met willen dat je hoofd zus werkt en niet zo, met wanhopig te proberen je gedachten te bedwingen alsof je Rain Man bent of zo. Fucking zinloos. Zulke gedachten hou je toch niet tegen. Iemand hoeft maar over menselijke resten te beginnen en in mijn schedelpan gaat er een

knopje om en dan zie ik ledematen voor me in het slib van het meer zoals de afgehakte handen in *Jams*, krioelend van krabbetjes met knippende scharen. Alleen plots zijn het geen ledematen meer maar is het Kala en zij is mijn vriendin en we zijn weer vijftien en ze kijkt me aan alsof ik nog iets kan doen, en ik kan er niet tegen.

Daarom hield ik me afzijdig vandaag, terwijl ma en tante Pauline roddels uitwisselden. Daarna begonnen ze erover dat ik naar de kapper moest voor de trouwerij. Ma zei dat ik een kop had alsof iemand me door het struikgewas had gesleurd. Ze bleef maar zagen tot ik uiteindelijk instemde, puur om ervan af te zijn. Ik keerde ze de rug weer toe en probeerde me te concentreren op de goeie dingen in het vooruitzicht.

Mijn halve liters Tuborg. Ze hebben de hele dag in de koelkast kunnen liggen.

Nu ben ik alleen met de speakers. Ik heb de kassa opgemaakt, de tafels afgenomen, de vloer gedweild. Ik ben bijna zover dat ik mijn stek aan het raam kan innemen.

Ik stapel net de laatste stoelen op als het belletje aan de deur rinkelt en de tweeling binnenkomt en met dat hooghartige loopje van ze naar hun vaste tafel slenteren. Tante Pauline heeft ze Donna en Marie genoemd, naar de Amerikaanse popgroep The Osmonds. Donna draagt haar haar in van die marginale vlechtenrijen en heeft haar tragische 'ik ben zestien en de wereld is meedogenloos'-blik opgezet. Marie draagt het hare in twee knotten boven op haar hoofd, als Minnie Mouse. Ze lacht naar me en steekt haar middelvinger op terwijl ze gaan zitten.

Ik beantwoord het gebaar.

Toen ze klein waren, kwamen ze na sluit weleens langs voor een mok warme chocolademelk, maar dat komt niet zo vaak meer voor sinds de entree van de eyeliner en de zelfbruiner.

Ik heb het apparaat al schoongemaakt, zeg ik tegen ze, en ga verder met stoelen opstapelen. Ze groeten me niet eens, brom-

men alleen wat. Marie zit op haar telefoon en Donna scheurt pakjes suiker open en leegt ze op tafel. ‘Kom op, ik heb ze net afgenomen,’ zeg ik. Donna slaat haar ogen zo theatraal op dat ik mijn blik moet afwenden zodat ze me niet ziet lachen.

Ik sta even op de binnenkant van mijn wang te bijten en roffel met mijn vingers op de toonbank. Ik zie in gedachten mijn halve liters achter in de koelkast liggen, de condens parelend op het aluminium. Dit moest mijn momentje zijn. Effe uitblazen. De tweeling is vooral bezig met zichzelf, daar aan hun tafeltje. Zo gaat het al een poos: eerst dringen ze hun stilzwijgende nukkigheid aan je op en vervolgens dwingen ze je de stilte die ze jou net hebben opgelegd te doorbreken met vragen. Pubers.

‘Wat hebben jullie vandaag uitgespookt dan?’

‘Pff.’ Marie haalt haar schouders op, haar ogen strak op haar telefoon. ‘Gewoon. Niks.’

Ze steekt haar telefoon uit naar Donna en Donna barst in lachen uit, legt een hand voor haar mond.

‘O mijn god,’ zegt Donna. Ze giechelen. ‘O mijn god.’

Ik zucht. ‘Warme chocolademelk dan maar?’

Donna haalt haar schouders op. ‘Is goed, whatever.’

‘Doe mij een flat white, Mush,’ geeuwt Marie. Ik trek een wenkbrauw op – een flat white, ja? – en zij doet hetzelfde, stomme grijns op haar kop. Opnieuw moet ik mijn hoofd afwenden om niet gesnapt te worden. Een lach zien ze als aanmoediging.

Dus ik ga maar weer aan de slag, bonen malen, melk opschuimen, en achter me hoor ik ze met de koppen bij elkaar giechelen om wat zich ook mag afspelen op Maries telefoon.

Stom genoeg zie ik ze nog altijd een beetje als kinderen. En het waren heerlijke kinderen. Je had er je handen vol aan, dat wel, maar je had ze voor geen prijs willen ruilen. Ik was die coole neef die altijd moest komen logeren. Ik bouwde dekenforten voor ze door hun dekbedden tussen hun bedden te spannen, zodat zij konden doen alsof ze gevangen zaten in de kerker van een

heks. Ik bracht films mee die elk kind gezien moest hebben: *The Princess Bride*, *The Goonies*, dat kaliber. Door op hen te passen voelde ik me nuttig, alsof ik meer kon dan in ma's tearoom werken. Donna en Marie vroegen allebei of ik hun peter wilde zijn bij hun vormsel, dus mocht ik ze begeleiden naar hun klassenfeestje in het Fitz Hotel. Er waren discolampen en een discobal, alles erop en eraan. Een dansvloer vol twaalfjarigen, uit hun bol van de suiker, van elkaar. Tante Pauline was nog getrouwd met oom Ger. Ik zat langs de kant met ma, tante Pauline en oom Ger, een pint voor mijn neus, tot de tweeling naar onze tafel kwam, me elk bij een hand pakte en me meesleurde naar de dansvloer. Ik kon wel door de grond zakken. Ik heb mijn ogen niet van mijn voeten gehaald. Maar zij waren door het dolle heen – ze joelden, riepen: 'Mush! Mush!' – en troonden me langs al hun vrienden, alsof ik een trofee was.

Als ik met hun drankjes aankom bij hun tafeltje, zit Marie twee sjekkie's te draaien.

'Jullie moeder was hier net nog.'

Marie kijkt niet op. 'Pauline,' zegt ze. Ze zingt de naam van haar moeder zoals Dolly Parton 'Jolene' zong.

'Was ze aan het neuriën?' vraagt Donna. 'Mama zit tegenwoordig de hele dag te neuriën. Zenuwen voor de bruiloft. Zelfs als ze het huis schoonmaakt, heeft ze een stomme grijns op haar gezicht.'

'Dat is toch mooi?' vraag ik.

'Het is debiel,' zegt Donna.

'Ach,' zeg ik. 'Ze is gewoon gelukkig.'

'Het. Is. Debiel,' dramt Donna. De tering, niet zomaar een donderwolk boven haar hoofd vandaag. Als ze zo in vorm is als nu, krijgt ze een rimpel tussen haar wenkbrauwen. Heb ik altijd van genoten.

'Nou ja,' begin ik. 'Het duurt nu vast niet lang meer voor alles weer terug naar het oude gaat.'